

**Hallingskarvet
nasjonalparkstyre**

Besøksadresse
Vesleslåtvegen 13,
3580 Geilo

Postadresse:
Postboks 1604
3007 Drammen

Kontakt
Sentralbord +47 32 26 66 00
Direkte 32266829
fmbuteb@fylkesmannen.no

Saksfremlegg

Saksbehandler Trond Erik Buttingsrud

Vår ref. 2019/30985

Dato 04.06.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Hallingskarvet nasjonalparkstyre	23 - 2020	22.06.20

Søknad fra Mattilsynet om bruk av helikopter ved tilsyn av grunder ved saltplasser.

Forvalters innstilling

Hallingskarvet nasjonalparkstyre gir i sak 23 – 2020 Mattilsynet ved Astri Ham dispensasjon til lavtflyging og landing med helikopter ved tilsyn og utbedring av grunder rundt saltplasser innenfor Hallingskarvet nasjonalpark.

Dispensasjonen gjelder 12 flyginger og landing med helikopter.

Dispensasjonen gjelder i tidsrommet 22.06.20 til 01.06.21.

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i Naturmangfoldloven § 48.

Vilkår for tillatelsen:

- Det skal tas hensyn til viltet i området. Før flygning finner sted skal det hentes inn oppdaterte opplysninger fra Statens naturoppsyn om radiomerket villrein sin posisjon. Søker må rette seg etter de henstillinger som eventuelt gis av oppsynet i forhold til villrein.
- I perioden 15. februar til 15. mai er det ikke tillatt med lavtflyging eller landing i området rundt Raggsteinnuten i Raggsteindalen. Se vedlegg, kart 1, for nærmere avgrensning.
- I perioden 1. juni til 31. juni er det ikke tillatt med lavtflyging eller landing i området rundt Såtedalen. Se vedlegg, kart 2, for nærmere avgrensning.
- Antall flygninger skal rapporteres til Hallingskarvet nasjonalparkstyre etter at dispensasjonen er utløpt. Manglende tilbakemelding kan føre til at kjøretillatelse ikke innvilges neste år.
- Denne tillatelsen begrenser ikke den rett grunneier har til å forby eller begrense motorferdsel på sin eiendom.
- Hallingskarvet nasjonalparkstyret kan til enhver tid trekke tilbake kjøretillatelsen hvis lov eller forskrift endres eller vilkår for kjøretillatelsen ikke overholdes.

Tillatelsen er gitt etter verneforskriften. I tillegg må det innhentes eventuelle tillatelser fra kommunen etter motorferdselloven med forskrifter.

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakenes formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48. Villrein er en del av verneformålet i Hallingskarvet, og tiltak som på sikt vil kunne stoppe utbredelsen av skrantesjuka vil være positivt for villreinen. Motorferdselen i dette vedtaket må sees i sammenheng med tidligere tiltak for å hindre spredning av skrantesjuka. Det vil være av vesentlige samfunnsinteresse, og på sikt være positivt for hjorteviltbestandene å hindre videre smitte av skrantesjuka. Etter forvaltningens vurdering vil ikke vedtaket stride mot vernevedtakenes formål og ikke påvirke verneverdiene nevneverdig.

Saksopplysninger

Det er tidligere, i sak 21-2017, gitt dispensasjon til å sette opp lettgrinder som et tiltak for å sikre at hjortevilt ikke får tilgang på saltplasser innenfor Hallingskarvet nasjonalpark. Dette som et ledd i bekjempelsen av skrantesjuka hos villrein. Et vilkår for dispensasjonen er at Mattilsynet er ansvarlig for at innhegningene fungerer slik de skal, og at innhegningene ikke er en fare for dyrevelferden til beitedyr og ville arter.

I brev mottatt 08.05.20 søker Mattilsynet ved Astri Ham om dispensasjon til lavtflyging og landing med helikopter for å gjennomføre tilsyn og oppgraderinger av innhegninger som er satt opp rundt saltplasser innenfor Hallingskarvet nasjonalpark. Det søkes om totalt 12 flyginger med landing i Hallingskarvet nasjonalpark i perioden 01.06.20 - 01.06.21. Dette fordeler seg på; 2 dager med tilsyn før beiteslipp (siste halvdel av juni/tidlig juli), 3 dager med flyging og landing for vedlikehold av grindanlegg, 3 dager med tilsyn i beitesesongen, 1 dag med tilsyn senhøstes, 3 dager med flyging i reserve i tilfelle uforutsette ting i forhold til innhegningene skulle dukke opp.

Formålet med tilsynet er å se til at grindene ikke utgjør en trussel for dyrevelferden. Gjennom tilsynet kan man avdekke om grindene står riktig, er lukket og ikke er skadet. Dette er viktige forutsetninger for at grindene skal representere en minimal risiko for dyrevelferden. Ved tilsynet kan man også oppdage om dyr skulle være fanget i grindene.

Mattilsynet har i perioden 01.06.19 - 01.06.20 hatt dispensasjon til å gjennomføre tilsyn med grindanleggene de har ansvar for. Det er rapportert om at helikopter er benyttet på 11 flyginger i denne perioden.

Vurdering

Innenfor Hallingskarvet nasjonalpark er det et generelt forbud mot motorferdsel og lavtflyging under 300 meter, jf. verneforskriften § 3, pkt. 6.1. Jf. naturmangfoldloven § 48, kan forvaltningsmyndighetene gjøre unntak fra vernevedtakene dersom det ikke strider mot vernevedtakenes formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig,

eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet. Når det gjelder krav til kunnskap om naturmangfoldet i naturmangfoldloven § 8, har forvaltningen god oversikt over omfanget av motorferdsel gjennom de rapporteringsordninger som finnes, og kontroller gjennomført av Statens naturoppsyn. I forhold til naturverdiene er det først og fremst villrein og fjellrev som kan bli påvirket av lavtflyging og landing med helikopter. I tillegg er det innenfor Hallingskarvet nasjonalpark flere lokaliteter der det er observert rovfugl. I NINA rapport 634, Villrein i Nordfjella – Status og leveområde, er områdene innenfor Hallingskarvet nasjonalpark definert som vinterbeiteområde og sommerbeiteområde. Kalvingsområdene ligger vest for Hallingskarvet nasjonalpark. Fjellreven har sitt primærområde i vestre del av Hallingskarvet. Hi perioden for fjellrev (juni/juli) er den mest sårbare periode for reven. Fjellrev og villrein er viktige arter og verneverdier i området. Ved forstyrrelse vil villrein og fjellrev kunne reagere med fluktreaksjon. Forstyrrelsen vil være i en kort tidsperiode.

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning. Dette prinsippet er viktig for den totale belastningen fra forstyrrelser og motorferdsel i verneområdet. Det er noe motorferdsel i Hallingskarvet i dag, men denne er svært konsentrert til noen måneder i vinterhalvåret. Det gis kun tillatelse til transport som er helt nødvendig. Vi har vurdert den samlede belastningen av motorferdsel og forstyrrelser i dag til å være akseptabel i henhold til verneformålet. Det totale søknadsomfanget har vært stabilt de siste, og nasjonalparkstyret mener derfor at eksisterende praksis i hovedsak kan videreføres.

Ut ifra sakens karakter mener forvalter at kunnskapsgrunnlaget er godt i forhold til villrein. I forhold fjellrev, er kunnskapsgrunnlaget mangelfullt når det gjelder tålegrensene for forstyrrelser i hi perioden. Forvalter ønsker derfor å legge større vekt på førevarprinsippet i naturmangfoldloven § 9 og legger derfor inn en begrensning i motorferdselen i Såtedalen i juni/juli. Hvilken tålegrense rovfugl har for forstyrrelser er også usikkert. I forhold til rovfugl legger forvalter større vekt på førevarprinsippet i naturmangfoldloven § 9 og legger derfor inn en begrensning i motorferdselen i Raggsteindalen.

Slik vedtaket foreligger med de vilkår som er satt, vil naturmangfoldet i liten grad blir berørt av vedtaket og det kan ikke påvises store effekter av tiltaket på verdifulle naturtyper og arter. Forvalter legger derfor til grunn at det ikke er nødvendig å foreta vurderinger etter miljøprinsippene i naturmangfoldloven §§ 11 og 12.